

Kulturdepartementet

**Datum**

2025-06-12

**Diarienummer**

Ku2025/00320  
Å 2025-767

## Remissvar - Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Det gör myndigheten genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, stärkt omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet. Myndigheten arbetar inom tre politikområden - den regionala utvecklingspolitiken, landsbygdspolitiken och näringspolitiken - som är ömsesidigt förstärkande.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

### Sammanfattning

Tillväxtverket;

- ställer sig bakom förslaget att stödet flyttas till Svenska Filminstitutet.
- anser att man behöver tydliggöra om produktionsincitamentet ska ha en näringspolitisk eller kulturpolitisk ansats
- betonar vikten av att ge ansvarig myndighet rätt ekonomiska förutsättningar för att hantera ett produktionsincitament
- bedömer att det kan finnas behov av att utveckla och komplettera med kriterier för urvalet av ansökningar
- ser risker med att i 8 § ta bort eller sänka kravet på säkrad finansiering för mycket utan att säkerställa produktionens faktiska genomförbarhet i ansökansstadiet
- anser att det behövs ett förtydligande i 10 § om när ”produktionen i Sverige startar”
- vill uppmärksamma att 6 § exkluderar många internationella intressenter/sökande

## Generella kommentarer

### Tydliggör om produktionsincitamentet ska ha en näringspolitisk eller kulturpolitisk ansats

Nuvarande förordning, 2022:1386 om statligt stöd till produktion av audiovisuella verk, har en tydlig näringspolitisk inriktning genom att i §1 tydliggöra att *"syftet med stödet är att öka antalet audiovisuella verk som produceras i Sverige"*. Men utmaningen är att stödet inte är utformat för att i praktiken kunna bidra till näringspolitiska effekter. Tillväxtverket ställer sig därmed bakom förslaget att stödet flyttas till Svenska Filminstitutet.

Utredningen däremot, är inte tydlig på om produktionsincitamentet är ett *näringspolitisk eller kulturpolitiskt stöd*. Tillväxtverket anser att det behöver tydliggöras då styrningen är avgörande för hur stödet kan organiseras och vilka direkta resultat och långsiktiga effekter man kan förvänta sig att ett produktionsincitament ska åstadkomma.

I Tillväxtverkets remissvar om *Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher* (SOU2022:44) efterfrågade vi samma tydlighet i den politiska inriktningen med kulturella och kreativa branscher i stort där vi menade att *"strategin behöver bli tydligare i sina mål och ta tydligare ställning om antingen en näringspolitisk eller kulturpolitisk inriktning"* och vidare att *"för att nå bästa effekt och verkligen dra nytta av samarbeten och synergier så behövs det tydliga mål samt tydlig politisk inriktning"*.

Samma resonemang gäller för produktionsincitamentet. Om syftet är att uppnå näringspolitiska effekter behöver den näringspolitiska inriktningen tydliggöras och utformningen av stödet designas utifrån näringspolitiska ansatser, till exempel med stödjande kriterier. Om man väljer att utforma stödet med näringspolitiska mål är Tillväxtverket gärna med och bidrar med vår kunskap och erfarenhet.

Tillväxtverket är positiv till att utredningen följer idén med en nationell strategi för kulturella och kreativa branscher genom att öppna upp för politiska samarbeten och ge möjligheten för flera finansieringskällor att bidra till en filmfond. Vi delar också utredningens syn på att fler film- och serieproduktioner i Sverige ger positiva samhällseffekter som *"gör det bland annat motiverat med ökade näringspolitiska insatser på området, till exempel för det svenska produktionsincitamentet"* (s 257).

Tillväxtverket ser en risk med att medlen för produktionsincitamentet blandas med medel för andra mer kulturinriktade stöd eller statsbidrag i Filmfonden, och att det snarare kan hindra utredningens tanke med att *"attrahera näringspolitiska medel"* eller andra finansieringskällor. Det bidrar även till otydlighet för vad en förväntad avsedd storlek på budget för produktionsincitamentet är, särskilt i en övergångs- och uppbyggnadsperiod.

Tillväxtverket hänvisar till utredningen *Fler filminspelningar i Sverige* (2017) där ett förslag till utformning av produktionsincitament föreslås som bedöms kunna bidra både till att stärka svenska film- och tevebranschen och Sverige som inspelningsland och också kunna bidra till mer långsiktiga samhällseffekter.

Tillväxtverket hänvisar till rapporten *Best Practices and Impacts of Audiovisual Incentives in Europe – Case Studies* (2025) av Olsberg SPI (bifogad). Rapporten åskådliggör hur produktionsincitament i fem europeiska länder jämförbara med Sverige har konstruerats och vad de har gett. Rapporten visar bland annat att under perioden 2020-2023 gav det norska produktionsincitamentet tillbaka 4,7 NOK på varje investerad krona och att i Irland spenderade 124 produktioner tillsammans 3,2

miljarder SEK under 2019 på irländsk arbetskraft och leverantörer av varor och tjänster, vilket skapade 16 952 heltidsanställningar.

### **Säkerställ att genomförande myndighet har rätt ekonomiska förutsättningar för att hantera ett produktionsincitament**

Tillväxtverket saknar en konsekvensanalys om hur medel kommer att utlysas eller utbetalas över tid i relation till en fondkonstruktion.

Tillväxtverket vill betona vikten av att ge ansvarig myndighet rätt ekonomiska förutsättningar, då det finns en problematik med förskjutning mellan årsvisa beslut och utbetalningar vilket utredningen även noterar i sin beskrivning av stödet att *"beslut och faktiskt utbetalade medel är två olika saker"*. Föreslagen förordning har, som nuvarande förordning, bestämmelser om att utbetalningar sker efter att kostnader har upparbetats hos stödmottagaren och när det blir avvikelser behöver en fondkonstruktion adressera det.

### **Ge möjlighet att utveckla och komplettera med kriterier för urvalet av ansökningar**

Tillväxtverket är positiv till utredningens förslag med urval att *"ansökningar som uppfyller de grundläggande kraven bör det i förordningen anges att den produktion som har störst bidragsberättigade kostnader ska erbjudas bidrag först."* (s 242) Det ligger i linje med våra förslag på förändring av nuvarande förordning.

Om en ny konstruktion av produktionsincitamentet ska *"attrahera näringspolitiska medel"* är det rimligt att utgå ifrån att dessa också ska riktas mot att leda till näringsmässig utveckling. Tillväxtverket bedömning är att det skapar ett behov av att komplettera med kriterier som stödjer detta.

Tillväxtverket menar också att det finns en möjlighet att komplettera med kriterier för urvalet av ansökningar för att hantera efterfrågan. Till exempel säkerställa att resurstunga dramaserieproduktioner inte slår ut långfilmsproduktioner helt genom att komplettera med ett söksummatag per produktion.

## **Särskilda kommentarer på föreslagen förordning**

### **Tillväxtverket ser risker med i att 8 § ta bort eller sänka kravet på säkrad finansiering för mycket utan att säkerställa produktionens faktiska genomförbarhet i ansökansstadiet**

Krav på säkrad finansiering eller motsvarande dokumentation om finansieringsavtal saknas helt och finns ej med i föreslagen förordning. Jämför med nuvarande förordnings 6 §, punkt 4: *"produktionens finansiering är säkerställd i den del som stöd inte söks för"*. Samtidigt ser vi poängen med att sänka kraven för hur pass långt en producent måste ha kommit i sitt arbete med att säkra finansiering för en produktion och därmed öppna fönstret för när de kan söka ett produktionsincitament.

### **Förtydliga 10 § om när *"produktionen i Sverige startar"***

Det är otydligt om 10 § avser när hela produktionen startar i Sverige eller om det även avser när den del av produktionen som ansökan avser startar i Sverige, exempelvis efterproduktion och/eller VFX.

*"En ansökan om statsbidrag ska vara skriftlig och lämnas till Stiftelsen Svenska Filminstitutet innan produktionen i Sverige startar."*

**Tillväxtverket vill påpeka att 6 § exkluderar många internationella intressenter/sökande**

I linje med utredningens förslag så finns det fog för att fokusera på nationella mål med produktionsincitament men det är en markant skillnad mot nuvarande förordning och ändrar inriktning för produktionsincitamentets målgrupp.

*"Producenten ska vara registrerad hos behörig myndighet i Sverige, eller om det är ett utländskt företag ha en svensk filial registrerad hos behörig myndighet i Sverige. De kostnader på vilka statsbidrag ska beräknas ska bokföras i detta företag."*

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Elisabeth Backteman.

Handläggningen har gjort av Daniel Thuresson och enhetschef Helena Nyberg Brehnfors som också har varit föredragande.

Elisabeth Backteman, generaldirektör

Helena Nyberg Brehnfors